

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.2.2016.
SWD(2016) 14 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

ratifikacije i primjene Minamatske konvencije o živi

Priložen dokumentu

**Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o živi i stavljanju izvan snage Uredbe
(EZ) br. 1102/2008**

{COM(2016) 39 final}

{SWD(2016) 17 final}

{SWD(2016) 18 final}

Sažetak

Procjena učinka *ratifikacije i primjene Minamatske konvencije o živi u EU-u*

A. Potrebno je

djelovanje. Zašto? Koji se problem rješava? Najviše 11 redaka

Izloženost živi, uglavnom putem konzumacije zatrovane ribe, može uzrokovati oštećenje mozga, pluća, bubrega i imunosnog sustava. EU već provodi mjere za rješavanje problema smanjivanjem emisija i uporabe žive na svom području. No zbog globalne prirode problema žive, Unija djelujući sama nije u mogućnosti dostatno zaštititi svoje građane jer je izloženost živi u velikoj mjeri uzrokovana emisijama nastalim u drugim dijelovima svijeta. Stoga je Unija aktivno podupirala međunarodne pregovore o globalnom sporazumu o živi i potpisala Minamatsku konvenciju o živi. Minamatska konvencija stupit će na snagu tek nakon ratifikacije u najmanje 50 država, a u međuvremenu se prethodno navedeni problem ne rješava na svjetskoj razini. Utvrđeno je šest područja u kojima važeće zakonodavstvo EU-a nije prilagođeno Minamatskoj konvenciji, to jest (1) uvoz metalne žive, (2) izvoz proizvoda kojima je dodana živa, (3) postojeća uporaba žive u industrijskim procesima, (4) nove primjene žive u proizvodima i procesima, (5) tradicionalno rudarenje zlata u malom opsegu i (6) uporaba zubnog amalgama.

Što se nastoji postići ovom inicijativom? Najviše 8 redaka

Međunarodnim djelovanjem na rješavanju problema žive dopunile bi se postojeće mjere EU-a i ostvarilo znatno smanjenje onečišćenja živom na svjetskoj razini i razini EU-a te prekogranični uvoz žive u EU. Srednjoročno i dugoročno time bi se smanjilo zagađenje živom u prehrambenom lancu.

Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a? Najviše 7 redaka

Prekogranična priroda onečišćenja živom zahtijeva djelovanje na globalnoj razini. Ratifikacija u EU-u i njezinim državama članicama potrebna je kako bi Konvencija stupila na snagu i dobila globalnu potporu. Osim toga, određeni aspekti uređeni Minamatskoj konvencijom (na primjer trgovina proizvoda koji sadrže živu) u isključivoj su nadležnosti EU-a ili bi utjecali na pravnu stečevinu te ih je stoga moguće rješavati samo na razini EU-a. Nadalje, iako su se sve države članice obvezale ratificirati Minamatsku konvenciju, to je moguće provesti tek nakon prenošenja i ratifikacije Konvencije na razini EU-a.

B. Rješenja

Koje su zakonodavne i nezakonodavne mogućnosti politika razmatrane? Daje li se prednost određenoj mogućnosti? Zašto? Najviše 14 redaka

Prenošenje međunarodnog prava moguće je samo zakonodavnim putem. Imajući u vidu znatan dio pravne stečevine kojim se uređuje živa i to da je Minamatska konvencija oblikovana po uzoru na zakonodavstvo EU-a, za ratifikaciju u EU-u su potrebne samo ograničene zakonodavne intervencije. Mogućnosti su osmišljene u cilju obuhvaćanja svih šest područja u kojima postoje zakonodavni nedostaci. Općenito mogućnostima su predviđene minimalne izmjene nužne za ratifikaciju Minamatske konvencije ili šire izmjene kojima se primjenjuju strože odredbe. Odabrana mogućnost kombinira trgovinska ograničenja za živu i proizvode kojima je dodana živa, zabranu stavljanja na tržište novih proizvoda i uvođenja industrijskih procesa u kojima se primjenjuje živa, ograničenja uporabe žive u određenim proizvodnim procesima i ograničenja uvjeta uporabe zubnog amalgama. Njome se uglavnom obuhvaćaju mjere koje odgovaraju minimalnim izmjenama nužnim za ratifikaciju, ali uključuje i u znatno strože mjere kad je riječ o novim primjenama žive i zubnog amalgama. Kad je riječ o zubnom amalgamu, pitanju koje privlači najveću pozornost javnosti, uzimajući u obzir stajalište EU-ovih znanstvenih odbora za rizike za zdravlje i okoliš zaključeno je da zabrana uporabe zubnog amalgama koju podupire javnost nije proporcionalna te je stoga odbačena.

Tko podržava koju opciju? Najviše 7 redaka

Ratifikacija i primjena Minamatske konvencije ima široku potporu javnosti. Nisu zabilježene znatne razlike u stajalištima građana i organizacija te je većina (39 – 85 %) izrazila potporu strožem pristupu u prenošenju Konvencije. No manji broj ispitanika (2 – 12 %) preferira manje strog pristup. Kad je riječ o primjeni žive u industrijskim procesima, potporu potpunoj zabrani izrazili su građani i nevladine organizacije, no trećina organizacija privatnog sektora pozvala je na manje strog pristup. Velika većina građana i nevladinih organizacija izrazila je potporu zabrani zubnog amalgama, a nešto manje od polovice organizacija privatnog sektora podupire blaži pristup.

C. Učinci odabrane mogućnosti

Koje su prednosti odabrane mogućnosti (ako ih ima, navesti samo glavne)? Najviše 12 redaka

Glavne prednosti ostvarit će se kao rezultat stupanja na snagu i primjene Konvencije u trećim zemljama. Time će se smanjiti globalne emisije žive i dugoročno smanjiti zagađenje u prehrambenom lancu na svjetskoj razini i razini EU-a. Nadalje, odabrane mogućnosti za izmjene pravne stečevine rezultirat će znatnim smanjenjem ispuštanja žive u mulj i vode. Očekuje se i otvaranje novih radnih mjesta u poduzećima uključenima u proizvodnju, ugradnju i održavanje separatora amalgama i poduzećima specijaliziranim za gospodarenje otpadom koji sadrži živu.

Koliki su troškovi odabrane opcije (ako ih ima, navesti samo glavne)? Najviše 12 redaka

Ukupni troškovi odabrane mogućnosti procjenjuju se u rasponu od 13 do 135 milijuna EUR godišnje. Najznačajniji gospodarski učinci očekuju se u sektoru proizvodnje kemikalija u kojem se živa trenutačno primjenjuje u dva postrojenja u Njemačkoj u proizvodnji alkoholata, koji se upotrebljavaju u raznim katalitičkim procesima. Odabranom mogućnošću ostaje otvoreno pitanje hoće li se u bližoj budućnosti u ta dva industrijska postrojenja prestati s uporabom žive, što ovisi o eventualnim mjerama nadležnih tijela Njemačke ili dobrovoljnim mjerama industrije. Stoga je troškovni raspon ove mogućnosti velik (3 – 77 milijuna EUR godišnje). Dodatni troškovi od 10 do 58 milijuna EUR godišnje predviđaju se za ugradnju i održavanje separatora amalgama u stomatološkim ustanovama.

Kako će to utjecati na poduzeća, mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća? Najviše 8 redaka

Ne očekuje se znatan utjecaj odabranih mogućnosti na mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća, osim na stomatologe čije ordinacije još nisu opremljene amalgamatorima i separatorima zubnog amalgama.

Primjenom Konvencije treće zemlje će uvesti standarde slične važećima na području Unije, čime će se doprinijeti ujednačavanju globalnog tržišnog natjecanja u pogledu uporabe i emisija žive.

Hoće li to znatno utjecati na državne proračune i uprave? Najviše 4 redaka

Ratifikacijom Konvencije o živi u EU-u ne bi nastalo znatno administrativno opterećenje ili učinci na nacionalne proračune. Time bi se omogućila ratifikacija u državama članicama koje su obvezne to i učiniti.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka? Najviše 6 redaka

Stupanjem Konvencije na snagu očekuje se otvaranje tržišta za EU-ovu ekološku industriju i potpora trgovanju proizvodima iz EU-a koji su već sukladni sa zahtjevima o niskim razinama žive ili zabranom uporabe žive propisanim Minamatskom konvencijom.

D. Daljnje

djelovanje Kad će se politika preispitati? Najviše 4 redaka

S obzirom na to da je u bilo kakvoj evaluaciji politike o živi potrebno u obzir uzeti globalnu dimenziju, EU će preispitati svoju politiku zajedno s evaluacijom djelotvornosti Konvencije čije se provođenje očekuje u 2023.